

MELDING OM FORETAKSSAMMENSLUTNING

Altrad sitt erverv av kontroll i Beerenberg

Oslo, 17. september 2024
Ansvarlig advokat: Håkon Cosma Størdal

Melder:

Altrad Investment Authority S.A.S
Org.nr. 529 222 879
16 avenue de la Gardie – 34510 Florensac,
Frankrike

Kontaktperson: Peter Hughes
Tlf. +44 7568 177641
E-post: Peter.Hughes@altrad.com

Melders representant:

Advokatfirmaet Wiersholm AS,
advokat Håkon Cosma Størdal og
advokatfullmektig Sigrid Finnes
Postboks 1400 Vika, 0115 Oslo
Tlf.: +47 210 210 00
Epost: hcst@wiersholm.no /
sifi@wiersholm.no

Målselskap:

Beerenberg AS
Org.nr. 998 789 362
Postboks 273 Slåtthaug,
5851 Bergen

Kontaktperson: Harald Haldorsen
Tlf. +47 982 34 834
E-post: harhal@beerenberg.com

Målselskapets representant:

Wikborg Rein Advokatfirma,
advokat Mads Magnussen
Postboks 1513 Vika, 0117 Oslo
Tlf: +47 932 15 983
Epost: mma@wr.no

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING	3
2.	BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN	3
2.1	Foretakssammenslutningens art	3
2.2	Foretakssammenslutningens strategiske og økonomiske rasjonale	4
3.	BESKRIVELSE AV PARTENE	5
3.1	Altrad-gruppen	5
3.1.1	Organisatorisk og juridisk struktur	5
3.1.2	Virksomhetsområder	5
3.1.3	Bransjeorganisasjoner	5
3.2	Beerenberg AS	6
3.2.1	Organisatorisk og juridisk struktur	6
3.2.2	Virksomhetsområder	6
3.2.3	Bransjeorganisasjoner	7
3.3	Partenes omsetning og driftsresultat siste regnskapsår	7
4.	MARKEDER SOM BERØRES AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN	7
4.1	Introduksjon	7
4.2	Berørt marked – ISO-tjenester	8
4.2.1	Markedet for ISO-tjenester	8
4.2.2	Relevant produktmarked – ISO-tjenester	10
4.2.3	Geografisk marked – Norge/NKS	12
4.3	Om Markedene	13
4.3.1	Markedsstruktur	13
4.3.2	Markedsandeler	16
4.3.3	Foretakssammenslutningen har ingen negative konkurransemessige virkninger	18
5.	VERTIKALE FORHOLD	20
5.1	Introduksjon	20
5.2	Markedet for isolasjonsprodukter	20
5.3	Ingen vertikale virkninger som følge av Foretakssammenslutningen	21
6.	EFFEKTIVITETSGEVINSTER	22
7.	ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP	22
8.	KONFIDENSIALITET	22

1. INNLEDNING

- (1) Foretakssammenslutningen gjelder Altrad-gruppens ("**Altrad**" og "**Melder**") erverv av enekontroll i Beerenberg AS ("**Beerenberg**") (samlet omtalt som "**Partene**" eller "**den fusjonerte enheten**"). I henhold til transaksjonsavtale og ugjenkallelige forhåndsaksepter fra enkelte aksjonærer datert 21. august 2024 og det påfølgende tilbudsdokumentet ("**Tilbudsdokumentet**") (samlet "**Transaksjonsdokumentene**") av 4. september 2024, vil Altrad, gjennom Altrad Investment Authority S.A.S ("**Altrad Invest**"), erverve enekontroll i Beerenberg i form av aksjer som til sammen utgjør mer enn 50 prosent av stemmerettighetene i selskapet ("**Foretakssammenslutningen**").¹ Dermed utgjør transaksjonen en foretakssammenslutning under konkurranseloven § 17, første ledd bokstav b.
- (2) Foretakssammenslutningen reiser ingen konkurransemessige bekymringer. Selv om Partene har horisontalt overlappende aktiviteter innen såkalte ISO-tjenester, spesielt til olje- og gasssektoren, er det relevante markedet preget av sterk konkurranse mellom en rekke sterke leverandører, samt betydelig kjøpekraft hos kunder som utlyser store rammeavtaler. Denne markedssituasjonen vil opprettholdes også etter Foretakssammenslutningen. Foretakssammenslutningen vil derfor ikke føre til negative konkurransemessige virkninger, jf. kap. 4 nedenfor.
- (3) Partene har også en vertikal relasjon i verdikjeden for isolasjonsprodukter. Imidlertid vil den fusjonerte enheten verken ha evne eller insentiv til å utestenge kunder eller leverandører etter Foretakssammenslutningen, jf. kap. 5 nedenfor.

2. BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

2.1 Foretakssammenslutningens art

- (4) I henhold til Transaksjonsdokumentene skal Altrad erverve enekontroll i Beerenberg ved å kjøpe de utestående aksjene i selskapet. Forut for Foretakssammenslutningen eide Altrad omtrent 25 prosent av aksjene i Beerenberg, men hadde verken enekontroll eller felles kontroll i selskapet. Følgelig utgjør kjøpet av de utestående aksjene en foretakssammenslutning under konkurranseloven § 17, første ledd bokstav b. Transaksjonsstrukturen forklares nærmere i det følgende.
- (5) Den 21. august 2024 inngikk styret i Beerenberg og Altrad en transaksjonsavtale, hvoretter Altrad forpliktet seg til å fremme et tilbud om å kjøpe alle utestående aksjer i Beerenberg som ikke allerede var eid av Altrad. Transaksjonsavtalen fastsetter vilkårene og betingelsene for tilbudet, samt at styret forplikter seg til å anbefale aksjonærene i Beerenberg å akseptere tilbudet. Som en del av transaksjonsavtalen har selskapets nest største aksjonær, Camar Invest 3 AS, samt enkelte medlemmer av styret og ledelsen i Beerenberg, som samlet eier 19,46 prosent av de utestående aksjene, ugjenkallelig forpliktet seg til å akseptere tilbudet.
- (6) Tilbudet ble dokumentert av Tilbudsdokumentet og sendt til alle aksjonærene i Beerenberg. Akseptperioden utløper 2. oktober 2024, med forbehold om forlengelser etter Altrads eget

¹ På tidspunktet for inngivelse av konkurransemeldingen har Altrad ved betinget avtale sikret seg eierskap til ca. 45 prosent av aksjene i Beerenberg. Basert på historisk oppmøte på generalforsamling i Beerenberg vil dette være tilstrekkelig til å etablere enekontroll i selskapet. Det er imidlertid Altrads ambisjon å gjennom tilbudsperioden oppnå eierskap opp til 100 prosent av aksjene i selskapet.

skjønn. Gjennomføring av tilbudet er betinget av flere forhold som er spesifisert i Tilbudsdokumentet. Dette inkluderer blant annet aksept fra aksjonærer for aksjer som, sammen med Altrads eksisterende aksjer, representerer 90 prosent av alle utestående aksjer i Beerenberg, samt nødvendige regulatoriske godkjenninger. Alle betingelsene for gjennomføring av tilbudet kan helt eller delvis frafalles etter Altrads eget skjønn.

- (7) Altrad vil overta eierskapet til de aktuelle aksjene først når tilbudsperioden er utløpt og vilkårene i Transaksjonsdokumentene, herunder vilkår om godkjenning fra Konkurransetilsynet, er oppfylt eller frafalt. Gjennomføring av Foretakssammenslutningen er dermed betinget av godkjenning fra Konkurransetilsynet.

Vedlegg 1: Transaksjonsavtale mellom Altrad og Beerenberg, datert 21. august 2024 (Konfidensiell)

Vedlegg 2: Tilbudsdokument, datert 4. september 2024

- (8) Foretakssammenslutningen krever ikke godkjenning fra konkurransemyndigheter i andre jurisdiksjoner.

2.2 Foretakssammenslutningens strategiske og økonomiske rasjonale

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

3. BESKRIVELSE AV PARTENE

3.1 Altrad-gruppen

3.1.1 Organisatorisk og juridisk struktur

- (14) Altrad ble grunnlagt i Frankrike i 1985 av Mohed Altrad. Altrad har sitt hovedkontor i Frankrike og ledes av Mohed Altrad som konsernsjef. Mohed Altrad eier indirekte 97 prosent av aksjene i Altrad.
- (15) Siden 1985 har Altrad utviklet og utvidet sine operasjoner globalt og opererer nå i nesten 60 land og sysselsetter rundt 60 000 mennesker. Altrad har over 200 aktive datterselskaper som alle er indirekte eid gjennom Altrad Invest. Altrad hadde i 2023 en omsetning på mer enn EUR 5,2 milliarder.
- (16) Altrads datterselskap Linjebygg AS ("**Linjebygg**") er til stede i det norske markedet. Linjebygg har hovedkontor i Molde, med prosjektkontorer i Trondheim, Stavanger og Bergen. Linjebygg eies av Linjebygg Norway AS, som igjen eies av selskapet Prezioso Linjebygg Holding som i siste instans kontrolleres av Altrad Invest.

Vedlegg 3: Organisasjonskart (de norske selskapene fremgår på side 3 og 4)

3.1.2 Virksomhetsområder

- (17) Altrad er en global leverandør av industrielle vedlikeholds- og modifikasjonstjenester, og spesialiserer seg primært på aktiviteter som isolasjon, stillarbeid og overflatebehandling ("**ISO**"), samt tilknyttede tjenester og mekanisk arbeid. Selskapet leverer merverdiløsninger hovedsakelig til olje- og gassindustrien, energi- og miljøsektoren, prosessindustri og infrastruktur- og bygg- og anleggssektoren. Videre er Altrad aktiv innen produksjon og distribusjon av en rekke typer utstyr for bygg- og anlegg. Sett under ett tilbyr Altrad som gruppe et bredt spekter av tverrfaglige tjenester, inkludert ingeniør- og tekniske tjenester, vedlikehold, tilgangsløsninger og spesialiserte tjenester for store bedrifter.
- (18) Altrads norske datterselskap, Linjebygg, yter tjenester relatert til vedlikehold og modifikasjoner samt tilhørende design- og ingeniørtjenester og inspeksjonstjenester, både på land og offshore. Mer spesifikt omfatter aktivitetene isolasjonstjenester, stillarbeid, overflatebehandling, mekanisk arbeid, løfteoperasjoner, rigging, inspeksjon og tilkomstteknikk.
- (19) Linjebygg eier 51 prosent av aksjene i selskapet MainTech. Maintech tilbyr konsulenttjenester og bistår sine kunder i strategiske beslutningsprosesser for å vedlikeholde og forbedre driftsmidler.
- (20) For mer informasjon, vennligst se Altrad, Linjebygg og Maintechs nettsider: <https://www.altrad.com/en/>, <https://linjebygg.no/> og <https://maintech.no>

3.1.3 Bransjeorganisasjoner

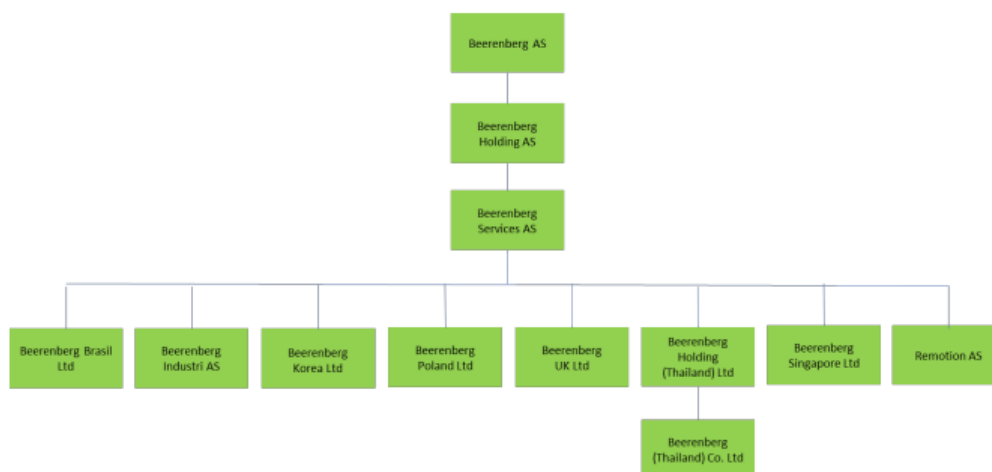
- (21) Altrad er medlem av følgende bransjeorganisasjoner:
- **Offshore Norge** er en arbeidsgiver- og bransjeorganisasjon for selskaper med aktiviteter knyttet til den norske kontinentalsokkelen ("**NKS**"), og er en avdeling organisert under Næringslivets Hovedorganisasjon ("**NHO**").

- **Norsk Industri** er en avdeling under NHO, og er en norsk arbeidsgiverforening som utformer rammebetingelser for bedrifter aktive innen et bredt spekter av industrier, inkludert olje og gass, landbasert petroleum, aluminium, sement, maling og belegg.
- **Korrosjon Isolering Stillas ("KIS")** er en nasjonal forening for bedrifter aktive innenfor korrosjon, isolasjon og stillas. Den er del av Norsk Industri.

3.2 Beerenberg AS

3.2.1 Organisatorisk og juridisk struktur

- (22) Beerenberg er et norsk aksjeselskap grunnlagt i 1977. Selskapet har hovedkontor i Bergen og sysselsetter mer enn 1400 personer.
- (23) Gjennom sitt holdingselskap, Beerenberg Holding, har Beerenberg flere datterselskaper lokalisert i Norge, Brasil, Korea, Polen, Storbritannia, Thailand og Singapore.
- (24) Selskapets juridiske struktur kan visualiseres som følger:

3.2.2 Virksomhetsområder

- (25) Beerenberg er en leverandør av vedlikeholds- og modifikasjonstjenester på NKS, samt til landbaserte olje- og gass-, prosessindustri-, infrastruktur- og bygg- og anleggssektorer. Beerenberg er også en global leverandør av isolasjonsprodukter.
- (26) Beerenberg har organisert sin virksomhet i to hovedforretningssenheter: *Tjenester* og *Isolasjonsprodukter/Benarx*.
- (27) **Tjenester** omfatter Beerenbergs tradisjonelle tjenester, hovedsakelig isolasjon, stillasarbeid og overflatebehandling for vedlikehold, modifikasjoner og drift ("**MMO**") og store prosjekter, hovedsakelig relatert til store rammeavtaler.
- (28) I tillegg omfatter forretningsområdet passiv brannbeskyttelse, teknisk rengjøring, tilkomstteknikk, arkitektoniske utrustningstjenester, kaldformingskonseptet Sveisolat (habitatløsninger) og kaldkutting/mobil maskinering.
- (29) Som et supplement til disse tjenestene tilbyr Beerenberg et bredt spekter av teknologidrevne ingeniørtjenester, som er en integrert del av Beerenbergs samlede tjenestekonsept. Dette

inkluderer design, spesifikasjonsutforming, modellering, tekniske tegninger, inspeksjoner, dokumentasjon, planer og metoder, feltteknikk og dokumentasjon av ferdigstilt arbeid.

- (30) **Isolasjonsprodukter/Benarx:** Benarx er navnet på Beerenbergs portefølje av isolasjonsprodukter, og knytter seg til produksjon av isolasjonsmaterialer og relaterte aktiviteter for installasjon og vedlikehold av isolasjon, herunder undervannsisolasjon. Området omfatter design og produksjon av et komplett spekter av isolasjons- og brannbeskyttelsesprodukter. Dette inkluderer leveranser av alt fra avanserte proprietære produkter til tradisjonelle løsninger og videresalg av bulkisolasjon.

3.2.3 Bransjeorganisasjoner

- (31) Beerenberg er medlem av nedenstående bransjeorganisasjoner. Med unntak av Norsk industri er alle organisasjoner for virksomheter som driver innenfor ISO og tilsvarende tjenester:

- Norsk Industri (NHO)
- Korrosjon Isolering Stillas (KIS, del av Norsk Industri)
- Samarbeidsorganet for tilkomstteknikk (SOFT)
- Norsk korrosjonsteknisk forening (NKF)
- Stillasforum (tidligere SEF del av Norsk Industri)
- Korrosjonsforum (tidligere KEF, del av Norsk Industri)
- Isoleringsforum (del av Norsk industri)

3.3 Partenes omsetning og driftsresultat siste regnskapsår

- (32) Tabellen nedenfor viser Partenes omsetning og driftsresultat i Norge i 2023.

Tabell 1: Partenes omsetning og driftsresultat i Norge i 2023

Selskap	Omsetning	Driftsresultat
Altrad ²		
Linjebygg	1 123 527 291	44 373 139
Beerenberg	2 343 243 000	118 171 000

4. MARKEDER SOM BERØRES AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

4.1 Introduksjon

- (33) Partene tilbyr ved Beerenberg og Linjebygg et utvalg av vedlikeholdstjenester, som i varierende omfang leveres til en rekke industrisektorer, herunder onshore og offshore olje- og gasssektoren, prosessindustri, kraftsektoren samt infrastruktur- og bygg- og

²

³

anleggssektoren.⁴ Tjenestene betegnes gjerne som ISO-tjenester. ISO-tjenester anses generelt for å omfatte isolasjonstjenester, stillasarbeid, overflatebehandling, habitatløsninger, tilkomstteknikk og ISO-robotikk.

- (34) Mer spesifikt har Partene overlappende aktiviteter innen ISO-tjenesteytelser, som også inkluderer et spekter av relaterte og komplementære tjenester, herunder rigging og løfting, mekaniske tjenester (særlig tjenester innen kutting og fjerning), samt ingeniør- og inspeksjonstjenester, til de ovennevnte sektorene. Partenes kjernevirksomhet er innenfor onshore og offshore olje- og gassektoren.
- (35) Beerenberg har imidlertid et mer omfattende tjeneste- og produkttilbud enn Altrad har gjennom Linjebygg. I motsetning til Altrad tilbyr Beerenberg også følgende tjenester: teknisk rengjøring til alle de nevnte industrisektorer, undervannsisolasjonstjenester til offshore olje- og gassektoren og arkitekttjenester til de nevnte industrisektorer. Videre distribuerer og produserer Beerenberg som nevnt isolasjonsprodukter. Disse både anvendes som ledd i selskapets isolasjonstjenester og selges uavhengig av disse tjenestene, herunder til konkurrenter for bruk som innsatsfaktor i isolasjonstjenester (jf. avsnitt 3.2.2). Isolasjonsprodukter vil bli behandlet i kap. 5 om vertikale overlapp.

4.2 Berørt marked – ISO-tjenester

4.2.1 Markedet for ISO-tjenester

4.2.1.1 ISO og relaterte tjenester

- (36) ISO-tjenester omfatter typisk en rekke kjernetjenester som isolasjon, stillasarbeid og overflatebehandling, inkludert tilkomstteknikk, ISO-robotikk og habitatløsninger. I tillegg finnes det nært beslektede komplementære tjenester som rigging og løfting, mekaniske tjenester, relaterte inspeksjons-, ingeniør- og arkitekttjenester samt såkalt teknisk rengjøring. Disse tjenestene beskrives i det følgende.
- (37) Kjernetjenestene innen ISO etterspørres av industrielle aktører som er aktive innenfor i) onshore og ii) offshore olje- og gass, iii) prosessindustri iv) kraftsektoren og v) bygg- og anlegg og infrastruktursektoren. Kundegruppen på tvers av disse sektorene er mangfoldig og inkluderer industribedrifter, entreprenører, eiendomsselskaper og grunneiere, forsyningsbedrifter og, spesielt med hensyn til olje- og gassektoren, olje- og gasselskaper og større oljeserviceselskaper. Komplementære tjenester etterspørres generelt av de samme industrielle aktørene som etterspør kjernetjenester innen ISO.
- (38) Både kjernetjenester og komplementære tjenester tilbys av et bredt spekter av leverandører av varierende størrelse og med ulikt tjenestetilbud, men særlig av større spesialiserte ISO-selskaper. I tillegg til Partene inkluderer disse Kaefer Energy AS, Bilfinger og STS-Isonor, og til en viss grad selskaper som NSE Fagstillas AS, Solid Energy AS og Xervon. På tvers av tjenestespekteret finnes det også et stort antall leverandører som normalt er mindre spesialiserte.
- (39) I det følgende gis en oversikt over kjernetjenester innen ISO og komplementære tjenester:
- (40) **Isolasjon** knytter seg til prosessen med å installere materialer eller systemer særlig for å redusere varmeoverføring eller kontrollere temperaturvariasjoner. Isolasjonstjenester

⁴ [REDACTED]

involverer installasjon, reparasjon og fjerning av ulike isolasjonsmaterialer for ulike formål slik som termisk-, brann- og akustisk isolasjon og isolasjon for personellbeskyttelse. Isolasjon spiller en avgjørende rolle i å opprettholde energieffektivitet, temperaturstyring og termisk komfort og brannbeskyttelse i både bygninger og utstyr (for eksempel rørledninger). Isolasjonsmaterialer og -systemer er avgjørende for stabil drift, energieffektivitet og sikkerhet, ikke minst i olje- og gasssektoren.

- (41) **Stillas** er en midlertidig struktur eller ramme som settes opp for å tilby en sikker arbeidsplattform for oppføring, vedlikehold og reparasjon av bygninger, broer og andre strukturer. Stillas benyttes for å gi tilgang ved regelmessig vedlikehold og reparasjonsarbeid på industrielle anlegg. Særlig brukes det for å gi tilgang til høyder og områder som ellers er vanskelige å nå. Stillaser består av en rekke moduler som kan bygges i flere etasjer og seksjoner, herunder rammer, gulvplater og festeordninger som monteres og sikres for å skape et stabilt og opphøyet arbeidsområde. Stillas kan lages av ulike materialer, inkludert stål, aluminium eller tre.
- (42) **Overflatebehandling** refererer til prosesser for å påføre belegg og gjøre ulike behandlinger på overflaten av et materiale eller objekt for å forbedre dets utseende, beskytte det mot korrosjon og slitasje, eller forbedre dets funksjonelle egenskaper, og dermed forbedre yteevne, levetid og holdbarhet. Overflatebehandling kan omfatte bruk av ulike teknikker og materialer, som rengjøring, betong, avfetting, sliping, maling, pulverlakkering, elektroplettering, anodisering, galvanisering og påføring av beskyttende belegg. Det brukes vanligvis i et bredt spekter av industrier.
- (43) **Tilkomsteknikk**⁵ er en metode som bruker tau for å utføre inspeksjoner, vedlikehold og ulike andre typer arbeid. Det muliggjør tilgang til ellers utilgjengelige områder hvor stillas ikke er egnet, som utsiden av oljeplattformer eller broer, ved å kombinere klatreteknikker, sikkerhetsutstyr og tau. Tilgangsteknikk brukes innenfor et bredt spekter av industrielle tjenester, inkludert vedlikehold og byggearbeid i mange industrisektorer.
- (44) **Habitatløsninger** omfatter spesialiserte strukturer, typisk teltlignende i utseende, som er designet for å tilby trygge og egnede arbeidsmiljøer for personell under ulike industrielle aktiviteter, spesielt under utfordrende forhold og for å beskytte arbeidere mot ugunstige værforhold osv. Habitatløsninger er vanligvis konstruert som et overtrykkstelt som er tilpasset området eller miljøet det arbeides på eller i. Teltet settes ofte opp når man utfører isolasjonsarbeid, sandblåsing, sveising og kutting osv. Habitatløsninger brukes vanligvis i industrier som bygg- og anlegg og olje og gass hvor arbeidsforholdene kan være utfordrende.
- (45) **Rigging og løfting** omfatter tilpassede metoder for løfting, flytting og sikring av tunge laster og utstyr, typisk i forbindelse med vedlikehold og reparasjoner. Rigging og løfting kan tilrettelegge for innovative løsninger for å utføre mekanisk arbeid (for eksempel kutting) med et minimum av personell og utstyr. Disse tjenestene er essensielle i industrisektorer som bygg, olje og gass og logistikk, hvor håndtering av tunge objekter er nødvendig.
- (46) **Mekaniske tjenester** betegner i ISO-sammenheng typisk kutting og fjerning av rør, stålkonstruksjoner, betong og ledninger. Kutte- og fjerningsarbeid kan utføres både på og over havoverflaten, typisk på rigg eller plattform (topside) og under havnivå (subsea).

⁵ Omtales ofte på engelsk som Rope Access Technique, eller RAT.

Arbeidet krever ofte spesialisert utstyr, -verktøy og -teknikker. Kutte- og fjerningsarbeid utføres ofte i forbindelse med vedlikeholdsarbeid.

- (47) **Inspeksjoner** omfatter, i forbindelse med ISO-tjenester, undersøkelser og vurderinger av kvalitet, sikkerhet og samsvar for materialer, komponenter eller systemer. Det innebærer nøye vurderinger for å sikre at objekter eller prosesser møter angitte standarder og forskrifter. Inspeksjoner kan utføres på ulike stadier av produksjons-, bygge- eller vedlikeholdsfasen for å identifisere feil, forhindre svikt og sikre at alt fungerer som det skal. Inspeksjoner foretas blant annet ved visuell testing, penetranttesting, ultralydtesting og virvelstrømtesting. I olje- og gassammenheng kan inspeksjoner utføres både på overflate (topside) og under havnivå (subsea).
- (48) **Ingeniørvirksomhet** refererer til design, bygging, forbedring og vedlikehold av ulike strukturer, systemer og prosesser. Ingeniører bruker matematiske og vitenskapelige prinsipper for å analysere og designe effektive og sikre løsninger. Ingeniører har som oppgave å løse problemer, innovere løsninger og forbedre eksisterende teknologier for å forbedre funksjonaliteten og effektiviteten av systemer. I ISO-sammenheng omfatter ingeniørtjenester planlegging og design av ISO-tjenester. Dette inkluderer blant annet å identifisere de mest egnede materialene til bruk for spesifikke oppgaver og optimalisere leveringsprosesser.
- (49) **Arkitekttjenester** refererer, i ISO-sammenheng, til rehabilitering og ombyggingstjenester. Det inkluderer utforming av konseptuelle design, detaljerte tegninger og spesifikasjoner, med formål om å ombygge relevante anlegg.
- (50) **Teknisk rengjøring** omfatter spesialiserte rengjøringsprosesser utformet for å møte spesifikke industristandarder og krav. Det innebærer bruk av avanserte teknikker og rengjøringsmidler for å fjerne forurensninger som støv, partikler og mikrober for å forhindre kontaminering og sikre at utstyr og fasiliteter fungerer som de skal. Teknisk rengjøring omfatter rengjøring av blant annet ulike typer tanker, kjølere og rørspyling.

4.2.2 Relevant produktmarked – ISO-tjenester

- (51) Melder er ikke kjent med praksis fra EU-kommisjonen ("**Kommisjonen**") eller Konkurransetilsynet som tar stilling til hvordan det relevante produktmarkedet for ISO-tjenester bør avgrenses. Imidlertid har Kommisjonen tidligere vurdert, i tilknytning til olje- og gassektoren, at vedlikeholds-, modifikasjons- og driftstjenester ("**MMO-tjenester**") utgjør et separat produktmarked, adskilt fra for eksempel ingeniør-, anskaffelses-, konstruksjons- og installasjonstjenester ("**EPCI-tjenester**").⁶ Også britiske konkurransemyndigheter har tidligere indikert at det eksisterer et bredere marked for drifts- og vedlikeholdstjenester (i britisk sammenheng benevnt som "**O&M-tjenester**") innenfor onshore og offshore olje- og gassektoren.⁷
- (52) MMO-tjenester omfatter et bredt spekter av aktiviteter utover omfanget av ISO-tjenester og komplementære tjenester. MMO inkluderer typisk komplekse og omfattende tjenester relatert til utstyrsvedlikehold, fasilitetsstyring, eiendomsstyring, reparasjoner/utskifting av utstyr, rørleggere, varmesystemer osv., og modifikasjonsarbeid relatert til oppgraderinger

⁶ Se sak COMP/M.7316 DET NORSKE OLJESELSKAP/MARATHON OIL NORGE, avsnitt 8.

⁷ Se CMA sak ME/6687/17, John Wood/Amec avsnitt 45.

av eksempelvis flow-lines og prosessystemer og strukturelle og arkitektoniske oppgraderinger.

- (53) Etter Melders oppfatning er det rimelig å anta at noe tilsvarende gjelder også i andre industrisektorer, der store entreprenørselskaper kan forventes å fylle en lignende rolle som MMO-tjenesteleverandører gjør i olje- og gassektoren, spesielt med hensyn til å utføre komplekst vedlikehold og modifikasjonsarbeid på infrastrukturanlegg, energi- og kraftinstallasjoner, samt industrianlegg. For denne meldingens formål er det imidlertid ikke nødvendig å ta endelig stilling til dette spørsmålet, da de relevante markedene uansett vil bli beskrevet basert på en snevrere avgrensning enn MMO.
- (54) Hvorvidt ISO-tjenester utgjør en del av et bredere MMO-marked (eller lignende markeder på tvers av andre industrisektorer) eller utgjør et distinkt produktmarked eller -segment innenfor MMO-tjenestemarkedet, er ikke avgjørende for vurderingen av denne Foretakssammenslutningen. For denne meldingens formål vil ISO-tjenester bli behandlet som et eget marked innenfor det bredere MMO-markedet. Dette er i tråd med at det er en rekke leverandører, herunder Partene, som utelukkende tilbyr enten kjernetjenester innen ISO og/eller komplementære ISO-tjenester. I tillegg anskaffes MMO-tjenester vanligvis separat fra ISO-tjenester, og anskaffes gjennom andre anbudskonkurranser. Dette indikerer at ISO-tjenester er distinkt fra MMO-tjenester og dekker ulike kundebehov.
- (55) Det kan stilles spørsmål ved om ISO-markedet bare omfatter kjernetjenester, altså isolasjon, stillarbeid, overflatebehandling, tilkomstteknikk, ISO-robotikk og habitatløsninger, eller om det også omfatter mer komplementære tjenester som rigging og løfting, ingeniørtjenester, inspeksjon, mekaniske tjenester/kutting og fjerning, arkitektoniske tjenester og teknisk rengjøring.
- (56) På den ene side etterspørres både kjernetjenester og komplementære tjenester generelt av kunder som trenger vedlikeholdstjenester innen ISO. Kundene kan fritt velge om de vil anskaffe kjernetjenestene separat fra komplementære ISO-tjenester eller anskaffe disse samlet i en felles rammeavtale. Kundene står også fritt til å på selvstendig grunnlag anskaffe individuelle ISO-tjenestelinjer, som eksempelvis isolasjonsarbeider, enkeltvis.
- (57) På den annen side tilbys ISO-kjernetjenester ofte samlet og separat fra de mer komplementære tjenestene. Dette skyldes hovedsakelig det faktum at det er en gruppe leverandører, herunder Partene, som over tid har utviklet en praksis med å tilby kjernetjenestene samlet, mens det er mange leverandører av ulike størrelser som tilbyr snevrere utvalg av kjernetjenester og/eller komplementære tjenester innenfor ISO (for eksempel finnes det leverandører som spesialiserer seg på bare stillaser). Dessuten ønsker kundene ofte å beholde muligheten til å velge fra et bredere sett av leverandører og forbeholder seg derfor retten til å anskaffe tjenester utenfor inngåtte rammeavtaler med tilbydere av ISO-kjernetjenester. Slik kan kunden sikre tilførsel av de beste tilgjengelige komplementære ISO-tjenestene på markedet. Det er på denne bakgrunn ikke sjelden at avtaler om komplementære ISO-tjenester inngås parallelt.
- (58) For denne meldingens formål mener Melder at det kan legges til grunn et eget marked for ISO-kjernetjenester. Imidlertid vil det for fullstendighetens skyld oppgis markedsandeler både for et marked som kun omfatter ISO-kjernetjenester og for et marked som inkluderer både ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester.

- (59) Melder er videre av den oppfatning at det ikke er grunnlag for ytterligere segmentering basert på tjenestetype. Dette støttes av det faktum at kunder sjelden anskaffer individuelle tjenester separat, selv om en bestemt tjenestetype i prinsippet kan anskaffes og utføres på selvstendig basis. Tjenesten vil typisk primært utføres i tilknytning til andre ISO-tjenester, og som det har fremgått ofte under samme rammeavtale. Dette gjelder også i tilfeller der kunden bruker ulike leverandører til ulike ISO-tjenester. For eksempel, dersom én leverandør utfører habitatløsninger for en kunde, kan en annen leverandør senere utføre overflatebehandlinger til samme kunde, ved å bruke habitatløsningene som er installert på arbeidsstedet. Dette illustrerer at tjenestene er nært beslektet. Uansett er det Melders oppfatning at det for denne meldingens formål ikke er nødvendig å ta endelig stilling til avgrensningen av det relevante markedet med hensyn til tjenestetype, siden Foretakssammenslutningen ikke vil ha konkurransebegrensende virkninger uavhengig av konkret markedsavgrensning.
- (60) Det kan også stilles spørsmål om markedet bør segmenteres basert på industrisektorene tjenestene typisk leveres til. Generelt er det tale om industrisektorene i) onshore olje og gass, ii) offshore olje og gass, iii) prosessindustrien, iv) kraftsektoren og v) infrastruktur og bygg- og anlegg. Melder mener at det er argumenter som støtter begge perspektiver. På den ene siden er tjenestene, inkludert utførelsen, i stor utrekning like uavhengig av hvilken sektor de leveres til. I tillegg varierer ikke utførelsen av ISO-tjenester vesentlig avhengig av hvilken industrisektor tjenestene ytes til med hensyn til kompetanse, personell eller utstyr.
- (61) På den annen side varierer kundene på tvers av de ulike industriene. Dessuten kan kostnadene ved å levere ISO-tjenester til forskjellige industrisegmenter variere. For eksempel kan levering av ISO-tjenester til offshore-kunder være dyrere på grunn av høyere transportkostnader (som helikopter eller båt) og risikotillegg til personalet. Videre kan leverandører av ISO-tjenester velge hvilke industrier de ønsker å levere sine tjenester til. Selv om de fleste leverandører er til stede i offshore olje- og gassindustrien, er ikke alle leverandører like representert i hver industrisektor. Altrad har for eksempel begrenset tilstedeværelse både innenfor prosessindustrien og kraftsektoren og [REDACTED]
- (62) Uansett er det Melders oppfatning at det for denne meldingens formål ikke er nødvendig å ta endelig stilling til avgrensningen av det relevante markedet med hensyn til ulike industrisegmenter, siden Foretakssammenslutningen uavhengig av konkret markedsavgrensning ikke vil ha konkurransebegrensende virkninger. For fullstendighetens skyld vil det likevel oppgis markedsandeler for Partene fordelt på de aktuelle industrisegmentene både for et marked som kun omfatter ISO-kjernetjenester og for et marked som inkluderer både ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester.

4.2.3 Geografisk marked – Norge/NKS

- (63) I anledning MMO-tjenester til offshore olje- og gassektoren har Kommisjonen vurdert at det geografiske markedet omfatter NKS.⁸ Melder kjenner ikke til relevant praksis fra Kommisjonen eller Konkurransetilsynet som tar stilling til hvordan det geografiske markedet for ISO-tjenester skal avgrenses.
- (64) ISO-tjenester etterspørres verden over. Rammeavtaler er ofte gjenstand for anbudsprosesser, hvilket betyr at hvilken som helst leverandør i prinsippet kan inngi bud.

⁸ Se sak COMP/M.7316 DET NORSKE OLJESELSKAP/MARATHON OIL NORGE, avsnitt 8.

For leverandører uten nasjonal tilstedeværelse vil dette likevel være mer utfordrende. Dette er hovedsakelig fordi det vil være mer kostbart å frakte personale og nødvendig materiell på tvers av landegrenser eller anskaffe dette i Norge, sammenlignet med aktører etablert i Norge. I tillegg er tilbud underlagt nasjonale krav og standarder, samt lokale kundepreferanser. For eksempel er det ofte et krav at leverandører har lokale anlegg og lokal ledelse. Internasjonale markedsaktører står derfor overfor visse ulemper sammenlignet med lokale leverandører. Disse faktorene støtter at markedet er nasjonalt i omfang.

- (65) For denne meldingens formål legger Melder i alle tilfelle til grunn at det ikke er nødvendig å ta endelig stilling til den konkrete utstrekningen av det geografiske markedet da Foretakssammenslutningen ikke vil ha negative konkurransemessige virkninger under noen geografisk markedsavgrensning. I det følgende vil Melder oppgi markedsandeler basert på et nasjonalt norsk marked, med unntak av segmentet for offshore olje og gass, hvor det vil oppgis markedsandeler for NKS.

4.3 Om Markedene

4.3.1 Markedsstruktur

4.3.1.1 Markedsstørrelse og utviklingstrekk

- (66) Som vist til i punkt 4.2 inngår ISO-kjernetjenester og komplementære ISO-tjenester i en bredere kontekst av vedlikeholds-, modifikasjons- og driftstjenester på tvers av de relevante industrisektorene. Hadde Foretakssammenslutningen blitt vurdert fra et slikt perspektiv ville Partenes samlede markedsandeler vært ubetydelige.
- (67) Det norske markedet for ISO-kjernetjenester er stort og beløper seg etter Melders vurdering til ca. NOK [redacted] milliarder. Dersom man ser på et marked for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester er dette betydelig større og anslås til omtrent NOK [redacted] milliarder. Både det snevrere og det bredere ISO-markedet omfatter relativt konvensjonelle tjenester som inngår som del av et større MMO-tjenestemarked. Sistnevnte marked omfatter store og komplekse ingeniørprosjekter med et mangfold av økonomisk sterke kunder og et bredt spekter av leverandører.
- (68) Med hensyn til markedsutviklingen antar Melder at den underliggende etterspørselen etter ISO-tjenester de neste 2-5 årene forblir sterk på tvers av forretningssektorer. Selv om de store kapitalprosjektene spesielt i olje- og gassektoren vil kunne avta, blir denne utviklingen motvirket av en økning i grønne investeringer. Overordnet forventes det derfor at markedet forblir stabilt.
- (69) Når det gjelder olje- og gassektoren spesielt, som er Partenes primære fokusområde, har det bredere markedet for oljeservice-tjenester vært utfordrende i flere år. Etter oljeprisfallet i 2014 reduserte lete- og produksjonsselskaper (E&P-selskaper) både driftsutgifter (opex) og kapitalutgifter (capex) betydelig de påfølgende årene. Covid-19-pandemien førte til ytterligere fall i investeringvilje. Imidlertid økte den globale etterspørselen raskt da pandemien avtok, og dette drev etterspørselen etter ytterligere offshore-investeringer. Da Russland invaderte Ukraina i februar 2022 stoppet olje- og gassleveransene fra Russland opp, og dette gjorde Norge til den største europeiske eksportøren av olje og gass. Den påfølgende europeiske energikrisen forsterket behovet for en stabil leverandør av olje og gass til Europa.

- (70) Forsyningsmangelen kombinert med bedringen i verdensøkonomien drev oljeprisene opp i løpet av sommeren 2022. I tillegg har reduksjoner i break-even kostnader i årene etter 2014 økt lønnsomheten. Samlet sett har dette økt aktiviteten på NKS. Etter at Energidepartementet godkjente 19 olje- og gassprosjekter i juni 2023, forventes ISO-markedet å forbli stabilt. For å opprettholde produksjon og reserveerstatningsrater på stabile nivåer samt holde installasjoner i samsvar med lover og forskrifter, forventes capex og opex å øke.

4.3.1.2 Tilbudsstruktur

- (71) På tilbudssiden finnes det et antall leverandører som tilbyr ISO-kjernetjenester samlet. I tillegg til Partene er markedsaktører som Kaefer Energy, Bilfinger, STS-Isonor, NSE Fagstillas, Solid Energy og Xervon til stede. I et bredere marked som omfatter ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester konkurrerer et enda videre spekter av leverandører. I tillegg til de nevnte markedsaktørene tilbyr mange mindre leverandører utvalgte ISO-tjenester. Også mindre aktører kan konkurrere om ISO-rammeavtaler, for eksempel ved å kjøpe inn tjenester de ikke selv tilbyr fra andre leverandører. Dermed vil mange leverandører være i stand til å tilby et spekter av ISO-tjenester enten individuelt eller gjennom felles tilbud og underleveranser.

4.3.1.3 Etterspørselsstruktur

- (72) På etterspørselssiden er kundene generelt store industribedrifter, entreprenørselskaper, olje- og gasselskaper samt oljeserviceselskaper. Dette er kunder som driver komplekse virksomheter med betydelig innkjøpskompetanse og stor finansiell kapasitet. Eksempler på betydelige ISO-kunder er Equinor, Aker Solutions, Allseas, Kværner, Vår Energi, Shell, Heidelberg, Statkraft, Aneo, Statnett og kommuner.
- (73) Kunder anskaffer i varierende grad et utvalg ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester samlet, ofte ved langvarige rammeavtaler, men også ved enkeltanskaffelser. Rammeavtalene fastsetter vilkårene og betingelsene for de nødvendige tjenestene for en spesifikk tidsperiode og lar kundene få tilgang til de nødvendige tjenestene uten å måtte inngå individuelle avtaler fra gang til gang. Enkelte kunder har også rammeavtaler med ulike ISO-leverandører, som gir dem muligheten til å velge mellom leverandører når de trenger en spesifikk tjeneste under de aktuelle rammeavtalene.
- (74) Rammeavtalene settes vanligvis ut på anbud, der pris, kvalitet, leveringshistorikk og tjenestetilbud typisk vil avgjøre kundens valg av leverandør. I tillegg kan merkevarekjennskap og eksisterende kunderelasjoner spille en viktig rolle.

4.3.1.4 Partenes konkurrenter, kunder og leverandører

4.3.1.4.1 Konkurrenter

- (75) Innen markedet for ISO-kjernetjenester er det fem sentrale leverandører. Disse leverandørene tilbyr blant annet ISO-kjernetjenester som isolasjon, stillas, overflatebehandling, tilkomstteknikk, habitatløsninger og ISO-robotikk. Tjenestene leveres til flere industrisektorer og leverandørene utøver sterkt konkurransepress mot hverandre.
- (76) Bortsett fra Partene, inkluderer disse leverandørene [REDACTED] [REDACTED] Leverandørene er aktive på tvers av industrisektorer. I tillegg finnes det noen mellomstore leverandører som tilbyr utvalgte ISO-kjernetjenester, som [REDACTED] [REDACTED]

- [REDACTED] er en global leverandør av ISO-løsninger for store nybygg, modifikasjoner og vedlikeholdsprosjekter til industrisektorer som onshore og offshore olje og gass, kraft, prosessindustri, og infrastruktur og bygg og anlegg. [REDACTED] tilbyr et bredt spekter av ISO-kjernetjenester og komplementære ISO-tjenester. Etter Melders beste kunnskap utgjør [REDACTED] markedsandeler omtrent 22 prosent i markedet for ISO-kjernetjenester og omtrent 13 prosent i det bredere markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester.
- [REDACTED] er en global leverandør av ISO-kjernetjenester og komplementære ISO-løsninger og fokuserer på vedlikehold, ingeniørtjenester, prosjekter og driftstjenester gjennom hele livssyklusen til industrielle anlegg. Selskapet leverer tjenester til sektorer for onshore og offshore olje og gass, kraft, prosessindustri, og infrastruktur og bygg og anlegg. Etter Melders beste kunnskap utgjør [REDACTED] markedsandeler omtrent 18,5 prosent i markedet for ISO-kjernetjenester og omtrent 12 prosent i det bredere markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester.
- [REDACTED] er i likhet med [REDACTED] og [REDACTED] en norsk leverandør av ISO-tjenester, og tilbyr et omfattende utvalg av ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester. [REDACTED] tjenester leveres til sektorer for onshore og offshore olje og gass, prosessindustri, kraft og infrastruktur og bygg- og anlegg. Etter Melders beste kunnskap utgjør [REDACTED] markedsandeler omtrent 5,5 prosent i markedet for ISO-kjernetjenester og 3,5 prosent i det bredere markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester.
- [REDACTED] er en norsk leverandør av ISO-tjenester, samt enkelte ingeniørtjenester. Etter Melders beste kunnskap utgjør [REDACTED] markedsandeler omtrent 5 prosent i markedet for ISO-kjernetjenester og omtrent 3,5 prosent i markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester.
- [REDACTED] er en leverandør av ISO-kjernetjenester som isolasjon, stillas, overflatebehandlinger og ISO-robotikk. I tillegg tilbyr [REDACTED] ingeniør- og inspeksjonstjenester. Etter Melders beste kunnskap utgjør [REDACTED] markedsandeler omtrent 2,5 prosent i markedet for ISO-kjernetjenester og omtrent 2 prosent i markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester.

4.3.1.4.2 *Kunder*

- (77) Altrad og Beerenbergs viktigste kunder er hovedsakelig store industrielle kunder aktive innenfor ulike industrisektorer, i særdeleshet offshore og onshore olje og gass, slik som Equinor, Aker Solutions, Aibel, Kværner og Vår Energi.
- (78) Foretakssammenslutningen vil gi kundene bedre tjenester i form av et utvidet omfang av tilgjengelige tjenester. Dette øker kundenes merverdi og bidrar til å redusere *interface risk* (risiko knyttet til samhandling mellom ulike aktører, for eksempel ulike tjenestetilbydere) og realisere ytterligere kontraktsverdi.

4.3.1.4.3 *Leverandører*

- (79) Partenes viktigste leverandører er hovedsakelig selskaper innen bemanning og personellutleie, samt utstyrsleverandører. Melder forventer at Foretakssammenslutningen ikke vil ha innvirkning på disse leverandørene, bortsett fra at den fusjonerte enheten vil nyte godt av en sterkere forhandlingsposisjon på grunn av økte innkjøpsvolumer.

Vedlegg 4: Altrads fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører (Konfidensiell)

Vedlegg 5: Beerenbergs fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører (Konfidensiell)

4.3.2 Markedsandeler

4.3.2.1 Markedet for ISO-kjernetjenester

- (80) Det norske totalmarkedet for ISO-kjernetjenester anslås til å utgjøre omtrent NOK [redacted] milliarder i 2023. Dette markedet består som nevnt av en rekke leverandører. I tillegg til Partene inkluderer dette leverandører som Kaefer, Bilfinger og StS-Isonor, som alle har betydelige markedsandeler.
- (81) Altrad har en omsetning i dette markedet på omtrent NOK [redacted] milliarder i 2023. Dette tilsvarer en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning i dette markedet er omtrent NOK [redacted] milliarder i 2023, hvilket tilsvarer en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partene ha en samlet markedsandel på [redacted] prosent i markedet for ISO-kjernetjenester uten segmentering etter industrisektor.
- (82) Dersom markedet for ISO-kjernetjenester segmenteres etter industrisektor, vil markedsandelene være som følger:
- (83) **Markedet for ISO-kjernetjenester til onshore olje- og gasssektoren** beløper seg til NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning i dette markedet er omtrent NOK [redacted] milliarder i 2023, noe som gir en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder, og utgjør en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester til onshore olje- og gassindustrien derfor være omtrent [redacted] prosent.
- (84) **Markedet for ISO-kjernetjenester til offshore olje- og gasssektoren** beløper seg til NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning i dette markedet er omtrent NOK [redacted] milliarder i 2023, som gir en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder, som utgjør en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester til offshore olje- og gasssektoren derfor være omtrent [redacted] prosent.
- (85) **Markedet for ISO-kjernetjenester til prosessindustri** beløper seg til NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning i dette markedet er omtrent NOK [redacted] milliarder i 2023, noe som utgjør en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder, noe som utgjør en markedsandel på omtrent [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester til prosessindustrien derfor være om lag [redacted] prosent.
- (86) **Markedet for ISO-kjernetjenester til kraftindustrien** beløper seg til NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning i dette markedet er omtrent NOK [redacted] milliarder i 2023, og tilsvarer en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Beerenberg har oppgitt at de for tiden ikke har omsetning i dette industrisegmentet. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester til kraftindustrien derfor være omtrent [redacted] prosent.
- (87) **Markedet for ISO-kjernetjenester til infrastruktur og bygg- og anlegg** beløper seg til [redacted] milliarder NOK. Altrads omsetning i dette markedet er omtrent NOK [redacted] milliarder og tilsvarer derfor en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er omtrent

NOK [redacted] milliarder, noe som utgjør en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester til infrastruktur- og byggeindustrien derfor være omtrent [redacted] prosent.

- (88) Uavhengig av om markedet for ISO-kjernetjenester segmenteres ut fra industrisektor, er markedsandelene relativt moderate.⁹

4.3.2.2 **Markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester**

- (89) Det norske markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester, uten segmentering etter industrisektor, anslås til omtrent NOK [redacted] milliarder i 2023. Markedet kjennetegnes av et stort antall leverandører av ulike størrelser.

- (90) Altrads omsetning i 2023, som kan tilskrives ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester uten segmentering etter industrisektor, er omtrent NOK [redacted] milliarder NOK, noe som utgjør en markedsandel på omtrent [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder, noe som utgjør en markedsandel på ca. [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partene dermed ha en samlet markedsandel på rundt [redacted] prosent i det bredere markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester.

- (91) For det tilfelle at markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester segmenteres etter industrisektor, vil markedsandelene være som følger:

- (92) **Markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til onshore olje- og gassindustrien** beløper seg til NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning er NOK [redacted] milliarder, noe som tilsvarer en markedsandel på omtrent [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er NOK [redacted] milliarder, noe som utgjør en markedsandel på [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til onshore olje- og gassindustrien være omtrent [redacted] prosent.

- (93) **Markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til offshore olje- og gassindustrien** beløper seg til ca. NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder, noe som tilsvarer en markedsandel på omtrent [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder, hvilket utgjør en markedsandel på omtrent [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til offshore olje- og gassindustrien være omtrent [redacted] prosent.

- (94) **Markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til prosessindustrien** beløper seg til NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder, hvilket tilsvarer en markedsandel på omtrent [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder som utgjør en markedsandel på omtrent [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til prosessindustrien være omtrent [redacted] prosent.

⁹ [redacted]

- (95) **Markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til kraftindustrien** beløper seg til ca. NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning er omtrent NOK [redacted] milliarder, noe som utgjør en markedsandel på [redacted] prosent. Beerenberg har oppgitt at de for tiden ikke har omsetning i dette industrisegmentet. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til kraftindustrien være omtrent [redacted] prosent.
- (96) **Markedet for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til infrastruktur og bygg- og anlegg** beløper seg til ca. NOK [redacted] milliarder. Altrads omsetning er omtrent [redacted] milliarder NOK, noe som utgjør en markedsandel på omtrent [redacted] prosent. Beerenbergs omsetning er omtrent [redacted] milliarder NOK, som utgjør en markedsandel på [redacted] prosent. Etter Foretakssammenslutningen vil Partenes samlede markedsandel i et potensielt marked for ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester til infrastruktur- og byggeindustrien være omtrent [redacted] prosent.
- (97) Markedsandelene er beregnet og estimert på samme måte som beskrevet i fotnote 9, og avrundet til halve desimaler.

4.3.3 Foretakssammenslutningen har ingen negative konkurransemessige virkninger

4.3.3.1 Introduksjon

- (98) Foretakssammenslutningen vil ikke ha negative virkninger på konkurransen i noen berørte markeder. Som beskrevet i punkt 4.3.2, vil den fusjonerte enheten ha samlede markedsandeler rundt 30 prosent eller lavere i de relevante markedssegmentene.
- (99) Partenes samlede markedsandeler etter Foretakssammenslutningen fører ikke til konkurransemessige bekymringer i noe berørte marked, ettersom markedet er svært konkurransedyktig. Markedet kjennetegnes av sterke leverandører med omfattende produktporteføljer som konkurrerer med Partene om de samme anbudene, i tillegg til et betydelig antall øvrige tjenesteleverandører som er i stand til å dekke kundenes etterspørsel etter frittstående innkjøp av både ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester. Særlig må det fremheves at ISO-kunder generelt besitter betydelig kjøpekraft. I tillegg finnes det store MMO- og entreprenørselskaper på tvers av industrisektorer med etablerte kundeforhold hos nøkkelt kunder. Slike aktører kan enkelt etablere seg i ISO-markedene dersom det kommersielle insentivet skulle oppstå.
- (100) Konkurransen analysen vil i det følgende ikke skille mellom et marked avgrenset kun til ISO-kjernetjenester og et marked avgrenset til ISO-kjernetjenester og komplementære tjenester jf. ovenstående punkt 4.2, da Melder er av den oppfatning at konkurransesituasjonen forblir den samme etter Foretakssammenslutningen, uavhengig av hvordan markedet nøyaktig avgrenses.

4.3.3.2 Fragmentert marked preget av sterk konkurranse

- (101) ISO-markedet er fragmentert og preget av sterk konkurranse. Markedet kjennetegnes av flere store og mindre leverandører med ulik kapasitet og tjenestetilbud, men som sammen bidrar til et fragmentert marked. Samtidig konkurrerer et mindre antall større leverandører, især Partene, Kaefer, Bilfinger og StS-Isonor, om å vinne store rammeavtaler. Disse vil fortsette å disiplinere hverandre også etter Foretakssammenslutningen.
- (102) Det store antallet leverandører som tilbyr lignende tjenester gir kundene store valgmuligheter. Leverandørene er godt kjent med markedssituasjonen og vil strebe etter å tiltrekke seg kunder ved å tilby de beste tjenestene til så gunstige priser som mulig. Dette

er særlig tilfelle i et anbudsmarked hvor verdien av den enkelte kontrakt er svært betydelig, jf. neste punkt.

4.3.3.3 Markedet kjennetegnes av konkurranseutsatte anbud

- (103) Markedet for ISO-tjenester er preget av konkurranseutsatte anbudsprosesser, noe som skjerper konkurransen mellom leverandørene. Anbudsutsetting baserer seg på objektive elementer og kriterier satt av kunden, og tilrettelegger på denne måten for en sterk konkurranse mellom leverandørene.
- (104) Markedets konkurransepregete natur forsterkes ytterligere av at pris normalt anses som en avgjørende konkurranseparameter. Dette forhindrer Partene fra å forsøke å øke prisene etter Foretakssammenslutningen. Tvert imot er man som følge av verdien av den enkelte kontrakt insentivert til å ligge lavest mulig på pris, da nedsiden ved ikke å vinne er betydelig.
- (105) Partenes evne til å øke prisene er også begrenset av at andre konkurrenter tilbyr et lignende spekter av tjenester til sammenlignbare priser, og i lignende omfang og kvalitet. For det tenkte tilfelle at den fusjonerte enheten hadde økt prisene etter Foretakssammenslutningen, ville kundene enkelt kunne kjøpe de samme tjenestene fra andre leverandører, uten nevneverdige forskjeller i tjenestekvalitet. Konkurransedynamikken vil derfor forbli uendret etter Foretakssammenslutningen. Dersom Partene hadde økt prisene, ville deres konkurrenter etter all sannsynlighet vunnet anbudene.

4.3.3.4 Sterk kjøpekraft

- (106) Leverandørene er avhengige av et begrenset antall betydelige kunder med sterk kjøpekraft. Det er kundene som legger ISO-tjenestene ut på anbud, og som dermed bestemmer omfanget og kriteriene for anbudet. I tillegg har de frihet til å velge hvilken leverandør de ønsker skal utføre tjenestene. Kundene er derfor godt posisjonert til å kreve tjenester av høy kvalitet til lavere priser. Kundenenes sterke kjøpekraft vil forbli uendret etter Foretakssammenslutningen.
- (107) I tillegg til å ha et begrenset antall sterke kunder er Partene avhengig av at prosjekter de tar del i gjennomføres på en vellykket måte. Ethvert tap av kontrakter fra store kunder eller manglende oppfyllelse av kontraktsforpliktelser kan ha en betydelig negativ innvirkning på leverandørenes virksomhet og økonomiske resultater.
- (108) Den fusjonerte enheten vil ikke ha insentiver til å øke prisen etter Foretakssammenslutningen. Tvert imot vil Foretakssammenslutningen muliggjøre at Partene kan tilby kundene et bredere utvalg av tjenester og en ansattbase med mer mangfoldig kompetanse. Dette vil øke effektiviteten og kan bidra til å styrke konkurransen i markedet og lede til mer konkurransedyktige anbud.

4.3.3.5 Få etableringshindringer

- (109) Det finnes få etableringshindringer for å tre inn i det norske markedet for ISO-tjenester. Hindrene knytter seg primært til nødvendige investeringer i lokalt personale og anskaffelse av nødvendige anlegg og utstyr for å utføre arbeidet. Hindringene kan imidlertid enkelt overkommes ved at en stor kunde, som søker internasjonal konkurranse om sine anbud, beslutter å sponse enn slik inntreden.
- (110) Melder kjenner ikke til at nye aktører har trådt inn i markedet de siste fem årene, og oppfatter dette som et uttrykk for at konkurransen i markedet er hard.

5. VERTIKALE FORHOLD

5.1 Introduksjon

- (111) Beerenberg utformer, produserer og distribuerer egne isolasjons- og brannbeskyttelsesprodukter for salg. Isolasjonsprodukter blir til en viss grad anskaffet av leverandører som tilbyr isolasjonstjenester i ISO-markedet. Altrad kjøper isolasjonsprodukter til bruk i sine tjenester fra en rekke aktører, herunder Beerenberg.¹⁰
- (112) Beerenbergs isolasjonsprodukter er derfor vertikalt forbundet med Altrads ISO-tjenester. Den fusjonerte enheten vil imidlertid verken ha mulighet eller insentiv til å utestenge andre ISO-konkurrenter fra tilgang til isolasjonsprodukter. Tilsvarende vil ikke den fusjonerte enheten ha mulighet eller insentiv til å utestenge leverandører av isolasjonsprodukter fra tilgang til kunder. Ettersom det finnes en rekke leverandører av isolasjonsprodukter i markedet, samt mange aktører som tilbyr ISO-tjenester, bidrar disse til å forhindre eventuelle forsøk på å utøve markedsrett i verdikjeden.
- (113) For ordens skyld nevnes det at Altrad eier selskaper¹¹ som produserer og leverer stillasutstyr til det norske markedet. Altrads stillaser leveres til stillasdistributører heller enn direkte til sluttbrukere som ISO-tjenesteleverandører. Følgelig finnes det ingen vertikal forbindelse mellom Altrad og Beerenberg i denne verdikjeden. Uansett finnes det en rekke distributører av stillas i Norge, med Aluhak, Alustar, Alutec, HAKI, Layher, Stillasgruppen Produksjon og Solideq som de viktigste. Melder legger til grunn at den samlede omsetningen for disse leverandørene beløper seg til omtrent NOK 700 millioner. Altrad er en mindre leverandør til Solideq (men ikke til de andre i nevneverdig grad), og Altrads totale stillasomsetning i Norge for 2023 beløper seg til omtrent NOK 12,2 millioner.

5.2 Markedet for isolasjonsprodukter

- (114) Kommisjonen har tidligere lagt til grunn at det finnes et separat oppstrøms produktmarked for produksjon og levering av isolasjonsmaterialer.¹² Kommisjonen har også vurdert, uten å konkludere, om isolasjonsmaterialer kan segmenteres basert på deres anvendelsesområder, herunder om det skal trekkes et skille mellom materialer til henholdsvis bygningsisolering og teknisk isolering.¹³ Kommisjonen har også vurdert, men ikke konkludert på, om isolasjonsmaterialer kan segmenteres etter isolasjonsmaterialer for industrielle applikasjoner og isolasjonsmaterialer for bygningsapplikasjoner.¹⁴
- (115) Hva gjelder det geografiske markedet for produksjon og levering av isolasjonsmaterialer har Kommisjonen antydnet at det i det minste er nasjonalt i omfang.¹⁵ Imidlertid har Kommisjonen også pekt på at det geografiske markedet kan være bredere, og muligens omfatte Europa.¹⁶ Melder er av den oppfatning at det geografiske markedet i det minste bør omfatte EØS.

¹⁰ Altrad tilbyr som nevnt ikke isolasjonsprodukter for salg som sådan, men integrerer slike i sine isolasjonstjenester.

¹¹ Altrad Dessa, Altrad Mostostak og Altrad APA.

¹² Se for eksempel saker COMP/M.7457 CVC/PAROC avsnitt 14; COMP/M.3407 SAINT GOBAIN/DAHL avsnitt 8 og 9, og COMP/M.1974 COMPAGNIE DE SAINT-GOBAIN/RAAB KARCHER avsnitt 9.

¹³ Se for eksempel sak COMP/M.3407 SAINT GOBAIN/DAHL avsnitt 9 og 10.

¹⁴ See for instance case COMP/M.3943 SAINT GOBAIN/BPB avsnitt 29.

¹⁵ Se for eksempel sak COMP/M.3943 SAINT GOBAIN/BPB avsnitt 30.

¹⁶ Se for eksempel sak COMP/M.3142 – CVC / DANSKE TRAEELAST avsnitt 14-16.

Oppfatningen støttes av det faktum at produktene langt på vei er homogene og i stor grad selges på tvers av landegrenser.¹⁷

- (116) For denne meldingens formål legger Melder til grunn at det ikke er nødvendig å ta endelig stilling til den nøyaktige markedsavgrensningen med hensyn til isolasjonsprodukter, ettersom Foretakssammenslutningen ikke vil ha konkurransebegrensende virkninger under noen av de alternative markedsdefinisjonene. I det videre legger Melder derfor til grunn et separat produktmarked for produksjon og levering av isolasjonsprodukter, og et geografisk marked som omfatter EØS. For fullstendighetens skyld vil markedsandeler for et norsk marked for isolasjonsprodukter også oppgis.

5.3 Ingen vertikale virkninger som følge av Foretakssammenslutningen

- (117) Isolasjonsmarkedet er kjennetegnet av sterke aktører og merkevarer som tilbyr et bredt utvalg av isolasjonsprodukter til kunder innenfor en rekke bransjer, for eksempel infrastruktur og bygg og anlegg, ulike industrier, og onshore og offshore olje og gassvirksomhet. Tradisjonelle isolasjonsløsninger som celleglass eller mineralull dekker en betydelig del av etterspørselen, også i mer spesialiserte virksomheter.
- (118) I et EØS-marked for isolasjonsprodukter har Beerenberg en neglisjerbar markedsandel. I et nasjonalt marked for isolasjonsprodukter i Norge, anslår Beerenberg sin markedsandel til mellom én og tre prosent.
- (119) Selv for det tilfelle at man skulle analysere isolasjonsmarkedet basert på svært snevre markedssegmenter som isolasjonsprodukter til olje- og gassektoren (som avledet av Beerenbergs ISO-virksomhet utgjør et nøkkelsegment også for selskapets isolasjonsprodukter),¹⁸ ville Beerenbergs markedsandel være begrenset og klart under 20 prosent. Tradisjonelle isolasjonsløsninger er utbredt også i dette segmentet, og i stor grad substituerbare med mer spesialiserte produkter.
- (120) Blant Beerenbergs nærmeste konkurrenter i isolasjonsmarkedet er Kaefer og Bilfinger, som i tillegg til å yte ISO-tjenester produserer og distribuerer isolasjonsprodukter. For det hypotetiske tilfelle at den fusjonerte enheten skulle forsøke å utestenge sine konkurrenter i ISO-markedet fra tilgang til isolasjonsprodukter, vil Kaefer og Bilfinger enkelt kunne dekke egne og andre aktørers etterspørsel. Viktigere er imidlertid at konkurrerende isolasjonsprodukter vil være lett tilgjengelig fra ulike isolasjonsaktører i Norge og Europa.
- (121) Videre, ettersom Partene sammen utgjør en helt neglisjerbar andel av etterspørselen etter isolasjonsprodukter, vil Foretakssammenslutningen ikke under noen omstendighet kunne bidra til å utestenge konkurrerende leverandører av isolasjonsprodukter fra tilgang til kunder, i det hypotetiske tilfelle at den fusjonerte enheten skulle slutte å anskaffe isolasjonsprodukter fra andre leverandører enn Beerenberg.
- (122) Etter dette kan det legges til grunn at Foretakssammenslutningen verken vil skape evne eller insentiver til å utestenge kunder eller konkurrenter i verdikjeden for isolasjonsprodukter.

¹⁷ Beerenberg leverer isolasjonsprodukter til hele Europa fra sitt fabrikkanlegg i Polen og til Asia fra sitt anlegg i Thailand. Dette indikerer et marked med regionale dimensjoner

¹⁸ Betydelige andeler av Beerenbergs isolasjonsvolumer selges til slutt kunder under ISO-rammeavtaler.

Vedlegg 6: Beerenbergs tre viktigste konkurrenter, kunder og leverandører i markedet for isolasjonsprodukter (Konfidensiell)

6. EFFEKTIVITETSGEVINSTER

(123)

7. ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

(124) Partenes årsregnskap for regnskapsår 2023 er inntatt som vedlegg i denne meldingen.

Vedlegg 7: Altrads årsregnskap for 2023

Vedlegg 8: Linjebyggs årsregnskap for 2023

Vedlegg 9: Beerenbergs årsregnskap for 2023

8. KONFIDENSIALITET

(125) Denne meldingen samt vedlegg merket "konfidensielt" inneholder opplysninger som det er av konkurransemessig betydning å hemmeligholde. I meldingen er de aktuelle opplysningene merket med gul utheving. Disse opplysningene må unntas offentlighet i sin helhet, jf. forvaltningslovens § 13 første ledd nr.2.

(126) En nærmere begrunnelse for hvorfor de aktuelle opplysningene må unntas offentligheten er vedlagt melding.

Vedlegg 10: Begrunnelse for hemmelighold